HAPARANDA TINGSRÄTT

DOM
2014-11-18
meddelad i
Haparanda

Mål nr: B 399-14

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad
Ville-Pekka Fisk, 19890703-9013
Frihetsberövande: Häktad
Norra Kyrkogatan 17 A Lgh 0901
871 32 Härnösand

Offentlig försvarare:
Advokat Jens Arnhof
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 2
952 21 Kalix

Åklagare
Kammaråklagare Rickard Finnberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924
971 28 Luleå

Målsägande
1. Dödsboet efter Björn Jacobson
c/o Andreas Åhman
Västra Brogatan 2
972 45 Luleå

Målsägandebiträde:
Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

2. Anna-Maria Jacobson
Norra Kyrkogatan 17 A Lgh 0901
871 32 Härnösand

Målsägandebiträde:
Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

3. Monica Jacobson
Rågångsvägen 8 B Lgh 1102
953 35 Haparanda

Målsägandebiträde:
Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

4. Andreas Åhman
Västra Brogatan 2 Lgh 1302
972 45 Luleå

Målsägandebiträde:
Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

5. Rosanna Åhman
Antenngatan 4 C Lgh 1001
421 33 Västra Frölunda

Målsägandebiträde:
Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för
1. Mord, 3 kap 1 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2014
   - 2014-05-28

Påföljd m.m.
Den tilltalade ska överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Beslut
Skadestånd
1. Ville-Pekka Fisk ska utge skadestånd till Anna-Maria Jacobson med 80 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.
2. Ville-Pekka Fisk ska utge skadestånd till Monica Jacobson med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.
3. Ville-Pekka Fisk ska utge skadestånd till Andreas Åhman med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.
4. Ville-Pekka Fisk ska utge skadestånd till Rosanna Åhman med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.
5. Ville-Pekka Fisk ska utge skadestånd till Björn Jacobsons dödsbo med 22 180 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 maj 2014 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag
1. I beslag tagen kniv förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Norrbotten; 2014-2500-BG781 p 2).

Häktning m.m.
1. Ville-Pekka Fisk ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess
1. Sekretessen enligt 25 kap 1 § och 35 kap 1 § första stycket 1 och 7 § punkten 3 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämpliga på förundersökningsprotokoll, tingsrättens aktbil. 38, och på fotografier från den rättsmedicinska undersökningen som lagts fram vid tingsrätten inom stängda dörrar.
2. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta vara tillämplig beträffande de uppgifter i det rättspsykiatriska utlåtandet, tingsrättens aktbil. 18 och 69 utom s.1, vilka föredragits vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond
1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning
1. Advokat Jens Arnhof tillerkänns ersättning av allmänna medel med 269 448 kr. Av beloppet avser 119 944 kr arbete, 65 520 kr tidsspillan, 30 094 kr utlägg och 53 890 kr mervärdesskatt.
2. Advokat Jenny Nordlund tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 86 725 kr. Av beloppet avser 63 162 kr arbete, 3 860 kr tidsspillan, 2 358 kr utlägg och 17 345 kr mervärdesskatt.

3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.

YRKANDEN

Åklagarens yrkanden

Åklagaren har med stöd av 3 kap 1 § brottsbalken, i sin lydelse före 1 juli 2014, yrkat att Ville-Pekka Fiska ska dömas till ansvar för **MORD** enligt följande gärningsbeskrivning.

> Ville-Pekka Fisk har dödat Björn Jacobsson genom att upprepade gånger sticka eller skära honom i halsen med kniv eller annat eggvasst föremål vilket orsakat yttre förblödning. Det hände 27 eller 28 maj 2014 på Rågångsvägen i Haparanda.
>
> Ville-Pekka Fisk begick gärningen med uppsåt.

Åklagaren har vidare framställt följande särskilda yrkande.

> Förverkande av i beslag tagen kniv enligt 36 kap 2 § brottsbalken (beslag 2014-2500-BG781, p 2)

Målsägandenas skadeståndsyrkande

Målsägandena, Björn Jacobssons nära anhöriga, Anna-Maria Jacobsson (barn), Monica Jacobsson (hustru), Andreas Åhman (styvbarn) och Rosanna Åhman (styvbarn) har biträtt åtalet. De har framställt enskilda anspråk enligt följande.

1. Anna-Maria Jacobsson har yrkat att tingsrätten ska förplikta Ville-Pekka Fisk att till henne utge skadestånd om 80 000 kronor jämte ränta därå enligt 6 § räntelagen från den 28 maj 2014 till dess

betalning sker. Yrkat belopp avser ersättning för personskada som orsakats psykiskt lidande.

2. Monica Jacobsson har yrkat att tingsrätten ska förplikta Ville-Pekka Fisk att till henne utge skadestånd om 60 000 kronor jämte ränta därå enligt 6 § räntelagen från den 28 maj 2014 till dess betalning sker. Yrkat belopp avser ersättning för personskada som orsakats psykiskt lidande.
3. Andreas Åhman har yrkat att tingsrätten ska förplikta Ville-Pekka Fisk att till henne utge skadestånd om 60 000 kronor jämte ränta därå enligt 6 § räntelagen från den 28 maj 2014 till dess betalning sker. Yrkat belopp avser ersättning för personskada som orsakats psykiskt lidande.
4. Rosanna Åhman har yrkat att tingsrätten ska förplikta Ville-Pekka Fisk att till henne utge skadestånd om 60 000 kronor jämte ränta därå enligt 6 § räntelagen från den 28 maj 2014 till dess betalning sker. Yrkat belopp avser ersättning för personskada som orsakats psykiskt lidande.
5. Dödsboet efter Björn Jacobsson har yrkat att tingsrätten ska förplikta Ville-Pekka Fisk att till dödsboet utge 22 180 kronor jämte ränta enligt 6§ räntelagen från den 28 maj 2014 till dess full betalning sker. Beloppet avser begravningskostnader.

INSTÄLLNING

Ville-Pekka Fisk har inte lämnat någon inställning till åklagarens yrkanden. Han har vidare uppgett att han inte vill kommentera vad som läggs honom till last.

Ville-Pekka Fisk har medgett de enskilda anspråken.

BAKGRUND

Anna-Maria Jacobsson och Ville-Pekka Fisk var vid tiden för den åtalade gärningen sammanboende i Härnösand i Västernorrland. De hade varit ett par i tre år. Offret Björn Jacobsson är Anna-Maria Jacobssons far och gift med Anna-Maria Jacobssons mor, Monica Jacobsson. Björn Jacobsson och Monica Jacobsson träffades 27 oktober 1983 och gifte sig för 18 år sedan. Monica Jacobsson hade från ett tidigare förhållande barnen Rosanna Åhman och Andreas Åhman. De har vuxit upp med Björn Jacobsson; Rosanna Åhman sedan hon var 5-6 år och Andreas Åhman sedan han var 1 ½ år.

Anna-Maria Jacobsson och Ville-Pekka Fisk var vid tillfället för gärningen på besök hos Björn Jacobsson. Bostaden är en lägenhet, belägen en trappa upp, om två rum och kök, wc/dusch och klädkammare/förråd. Anna-Maria Jacobsson och Ville-Pekka Fisk hade bott hos Björn Jacobsson i tre-fyra dagar. Anna-Maria Jacobsson och Ville-Pekka Fisk övernattade i lägenhetens vardagsrum i en bäddsoffa. Björn Jacobsson sov i sitt sovrum. I lägenheten fanns också en hundvalp. Monica Jacobsson, som också bodde i lägenheten, vistades vid tillfället hos sonen Andreas Åhman i Luleå, för några dagars konvalescens efter en operation vid Sunderby sjukhus.

Anna-Maria Jacobsson har under förhandlingen beskrivit att Ville-Pekka Fisk, när han dricker alkohol, blir svår att få kontakt med och hon har uppfattat honom som ”nollställd”. Han har pratat om att folk kommer efter honom och ska döda honom. Det är ett beteende som hon uppfattat ha startat för ca 2 år sedan.

ÅBEROPAD BEVISNING

Åklagaren har åberopat följande bevisning.

Muntlig bevisning
Målsägandeförhör med Anna-Maria Jacobsson.
Förhör med sakkunniga vittnet kriminalteknikern Jan-Erik Nilsson.
Förhör med sakkunniga vittnet rättsläkaren Johanna Loisel.

Skriftlig bevisning och syn

- SMS konversation mellan Anna-Maria Jacobsson och Ville-Pekka Fisk under kvällen den 27 maj 2014
- Händelserapport
- Ljudfil - larmsamtal 112
- Utskrift av delar av larmsamtal
- Brottsplatsundersökning
- Sakkunnigutlåtande DNA-undersökning SKL
- Fotografier av kläder som burits av Ville-Pekka Fisk vid gärningen
- Fotografi av Ville-Pekka Fisk efter gärningen
- Utvidgad rättsmedicinsk obduktion
- Foton från utvidgad rättsmedicinsk obduktion
- Brevförsändelser från Ville-Pekka Fisk

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren samt därtill målsägandeförhör med Monica Johansson, Rosanna Åhman och Andreas Åhman till styrkande av det psykiska lidande de åsamkats. Även beträffande hörandet av Anna-Maria Jacobsson omfattar bevistemat styrkandet av det psykiska lidande de åsamkats.

Ville-Pekka Fisk har inte åberopat någon egen bevisning i målet. Ville-Pekka Fisks offentliga försvarare, advokat Jens Arnhof, har uppgett att Ville-Pekka Fisk inte vill att han ska ställa frågor till någon av de åberopade förhörspersonerna eller till klienten varför han helt avstått från detta.

UTREDNINGEN VID TINGSRÄTTEN

Av den skriftliga bevisningen framgår sammanfattningsvis följande.

Utvidgad rättsmedicinsk utredning
(Tingsrätten har utelämnat numreringen av skadorna i texten nedan)

Utlåtande
Påvisade skador
Den döda kroppen efter Jacobsson har företett en omfattande, närmast runt om halsen kringgående, glipande, skarpkantad sårskada som inneburit att huvudet närmast avskiljts från resterande delar av kroppen med delning av bland annat båda halspulsådrorna och båda de inre halsvenerna, luftstrupen, matstrupen och sköldkörteln, samt med skador på tre av halskotorna.

Vidare påvisades ett antal skarpkantade skador av varierande storlek och djup i ansiktet, på den högra axeln, på den vänstra axeln och den vänstra armens övre del, på ryggen och på bålens framsida.

Det påvisades också skarpkantade sårskador i båda handflatorna och på den högra handens fingrar.

Vidare har kroppen uppvisat ett blekt och svagt likfläckssystem, bleka och blodfattiga inre organ, yttre blödning samt tecken på inandning av blod till lungorna.

Därutöver har ett fåtal underhudsblödningar och en enstaka hudavskrapningar påvisats, samt en hel del äldre välläkta ärrbildningar och ospecifika, möjligen i huvudsak sjukdomsbetingade, oregelbundenheter på flera av fingrarna.

Skadornas uppkomstsätt
De skarpkantade sårskadorna har orsakats av skarpt, skärande och stickande våld. Skadornas utseende talar stark för att en kniv eller annat eggvasst föremål har använts. Enstaka ytliga skador, som närmast haft karaktären av hudavskrap, kan ha orsakats av såväl ytlig inverkan av skarpt våld, som av rispande våld av mer trubbig karaktär.

Skadorna på händerna och fingrarna har ett utseende och en lokalisation som starkt talar för att det rör sig om s.k. avvärjningsskador.

Den samlade skadebilden talar stark för att de skarpkantade skadorna tillfogats Jacobsson av annan person. […]

Dödsorsak
Fynden och omständigheterna talar starkt för att döden har orsakats av yttre förblödning till följd av halsskadorna, i huvudsak kärlskadorna.

Dödssätt
Fynden och omständigheterna talar starkt för att döden har orsakats av annan person.

Brottsplatsundersökning

Av brottsplatsundersökningen har framgått sammanfattningsvis följande.

”Sovrummet var övermöblerat. Direkt till vänster innanför dörren fanns dörren in till ett förråd/klädkammare. På golvet framför dörren fanns en hundbädd. Mot väggen in till förrådet/klädkammaren stod en förvaringsmöbel. På golvet framför möbeln fanns en tvättkorg, påsar med kläder, korgar, dynor och väskor.
På golvet närmast sängen fanns fem plastpåsar med tomma ölburkar. Det fria utrymmet mellan sängen och godset på golvet uppmättes till ca 50 cm. Huvudmöbeln i sovrummet var dubbelsängen med tillhörande sängskåp. Blodstänk var jämt fördelat på föremålen på golvet utmed sängen. På förvaringsmöbeln fanns blodstänk upp till ca 80 cm höjd. På den högra sänghalvan (sett från entrén) fanns en skumgummimadrass ovanpå två täcken. Vid kontroll av täckena kunde det konstateras att de var kraftigt nerblodade vilket kan tyda på att de flyttats i något skede. På väggen ovanför sängen (huvudänden) fanns tre tavlor. Tavlorna hängde på ”trekvart” och ramen på två av tavlorna var skadad.

Den avlidne
På sängens vänstra del (sett från entrén) låg målsäganden på rygg. Fotsulorna vilande mot golvet. På underkroppen fanns ett par pyjamasbyxor/långkalsonger. Kroppen var helt nerblodad. På halsen konstaterades en kraftig skada orsakad av ett eggvasst verktyg. På höger sida om målsäganden anträffades delvis skymd av underlakanet en kraftigt nerblodad kökskniv. På golvet mellan höger fot och sängskåpet låg en kudde. När kudden flyttades konstaterades en större blodansamling på golvet. Detta talar för att kudden hamnat på golvet i ett senare skede. I något skede har målsäganden varit framåtböjd vilket har orsakat blodansamlingen på golvet. På väggen fanns blodstänk upp till en höjd av ca 180 cm. På väggen ovanför sänggaveln fanns utstrukna blodstänk. På sänggaveln konstaterades blodrinningar och avstruket blod. I sängen konstaterades en större ut blödning. På golvet mellan sängen och entrén fanns blod i form av droppar. Dessa bedömdes komma från ett blodigt föremål, hand eller verktyg.”

SMS-konversation

Av åberopad SMS-konversation mellan Anna-Maria och Ville-Pekka har framgått att Anna-Maria uppmanat Ville-Pekka att ta det lugnt med alkoholen och att hon också uppmanat honom att ”…Sluta stirra, sluta bläng, …” på Björn.

Åklagaren har vidare åberopat ett brev skrivet av Ville-Pekka Fisk adresserat till Anna-Maria Jacobson under tiden han har varit frihetsberövad med restriktioner. Av

texten framkommer följande. ”… Jag har lärt mig att aldrig ge upp hur svårt livet än är. Orsaken till varför jag skriver är för att du säkert undrar varför. Den tragiska natten då jag tog din fars liv, började med en bråk över en öl och urartade sig till något hemskt. …”

Vad som i övrigt framkommit av den skriftliga bevisningen behandlas i relevanta delar under domskäl.

Av de hördas berättelser har följande framkommit.

Anna-Maria Jacobsson
Under dagen hade de uträttat vissa ärenden och ätit. De hade bland annat varit till Systembolaget i Haparanda där Ville-Pekka ville köpa en back öl. Anna-Maria och Björn ville inte att han skulle göra det eftersom han druckit mycket alkohol under vistelsen i Haparanda och han hade betett sig konstigt. Han köpte i alla fall 4-5 öl och Björn köpte några till sig. När de kom tillbaka till Björns och Monicas lägenhet tog de var sig öl och diskuterade om de skulle hälsa på Ville-Pekkas mor i Säivis. Ville-Pekka ville inledningsvis inte det men Anna-Maria övertalade honom då hon tyckte att det var viktigt. Det fick sedan skjuts till Säivis och stannade där och fikade. Ville-Pekkas mor bjöd på vin från en tetraförpackning och så som Anna-Maria uppfattade det drack Ville-Pekka det mesta ur tetran. Ville-Pekkas mor bad honom lugna ner sig med sitt drickande. Det blev också tal om att klippa Ville-Pekka men han ville inte det och uppträdde irriterat och aggressivt. Ville-Pekka sa under vistelsen hos hans mor att han ville åka tillbaka till Haparanda för han saknade Björn. Hon reagerade på det då hon tyckte att det var konstigt eftersom de var på besök hos hans mor men de åkte tillbaka mot Haparanda, efter att de fått vända tillbaka då Ville-Pekka tagit fel skor. När de var tillbaka i lägenheten hos Björn ville Ville-Pekka dricka mer men Björn sa att han druckit upp Ville-Pekkas öl och att Ville-Pekka inte behövde mer alkohol. I det skedet hade en kamrat till Björn, Anders, kommit på besök. Resten av kvällen satt Ville-Pekka mest tyst och stirrade

på Björn. Anna-Maria upplevde att Ville-Pekka var ”mordiskt” i sin blick då han stirrade. Hon skickade därför SMS till honom och bad honom sluta stirra och att hon var trött på hans beteende. Förevisad SMS-konversationen av åklagaren har Anna-Maria bekräftat att det är den konversationen som förevarit mellan henne och Ville-Pekka under kvällen. Hon har vidare uppgett att hon uppfattade att Ville-Pekka ville lugna ner henne genom att svara med ”puss” och ett hjärta. Ville-Pekka pratade lite under kvällen men Anna-Maria uppfattade det som tillgjort och att han skrattade tillgjort. Efter att Anders gått hem började de göra sig i ordningen för natten och packade inför dagen därpå då de skulle åka till Luleå för att träffa Monica och Andreas. Björn gick in till sitt sovrum för att se en film och Anna-Maria och Ville-Pekka la sig i vardagsrummet i en bäddsoffa. Innan de gick och la sig sa de god natt till varandra och Ville-Pekka sa till Björn att han älskade honom. Dörren mellan sovrummet och vardagsrummet var öppen så att Björns hundvalp kunde gå emellan. Anna-Maria tittade en stund på en film men somnade efter ett tag. Ville-Pekka hade också lagt sig men hon vet inte om eller när han somnade.

Anna-Maria har vidare berättat att hon senare under natten vaknade av att det var så tyst, att något kändes fel. Hon har inte kunnat säga om det var ett ljud som väckte henne eller inte. Hon upptäckte att Ville-Pekka inte var kvar i bäddsoffan. Hon klev upp och kollade på toa men han var inte där. Det var knäpptyst i hela lägenheten. Hon tittade mot Björns sovrumsdörr och såg att den var stängd, vilket den inte fick vara. Hon hade då gått mot dörren och Ville-Pekka öppnade den och kom ut från Björns rum. Han hade klätt sig i Björns morgonrock. Hon uppfattade att han jättesnabbt ville lämna rummet och stänga dörren efter sig, precis som att det var något som hon inte skulle se. Ville-Pekka sa till henne att han bråkat med Björn men att det inte var någon fara och att Björn nu sov. Ville-Pekka uppgav till henne att de bråkat om att Ville-Pekka ville ”röka på” men att han inte fick det för Björn. Anna-Maria kände att det var något som var fel men trodde ändå på Ville-Pekka i det läget. Det som var konstigt var att hon inte hört något bråk och hennes far brukade bli högljudd om någon bråkade med honom. Hon ville gå till toaletten men

fick inte det. Ville-Pekka tog tag i hennes arm men hon bet Ville-Pekka för att komma loss och hon låste sedan in sig på toaletten. Hon hade därefter klätt på sig en tröja som tillhörde Björn. Hon hörde att Ville-Pekka satte sig i en korgmöbel i vardagsrummet och hon passade då på att springa in till sovrummet och hittade Björn i sängen med en madrass över sig. När hon flyttade madrassen försökte hon hitta puls eller känna om han var varm men hon fick ingen uppfattning om detta. Hon blev arg och slog till Ville-Pekka med mobiltelefonen i pannan och ringde sedan till SOS. Under tiden som hon talar med SOS gick Ville-Pekka in på toaletten och började raka av sig sitt hår. Han gick sedan till köket och tog på sig Björns kläder. Han sa sedan till Anna-Maria att hon skulle gå och lägga sig för att de skulle åka till hennes mamma i morgon och att hennes pappa levde i honom och att Ville-Pekka inte fanns mer.

Anna-Maria har vidare berättat att den kniv som användes hade suttit på en knivmagnet i köket; den hängde på andra plats och hon hade sett den en eller två dagar tidigare. Hon har också uppgett att hon vet att ytterdörren och porten var låst och hon fick öppna så att polis och ambulanspersonal skulle kunna komma in.

När det gäller Ville-Pekkas beteende har Anna-Maria berättat följande. Hon har uppfattat att han haft psykoser tidigare. Hans beteende har förändrats under de senast två åren. Han har kunnat springa iväg och vara borta flera dagar. Hon har märkt på honom när han mått dåligt på så sätt att hans vanliga ansikte förändras, det har förvrängts och han blir tom i blicken och stirrar mest. Hon upplever honom som både arg och nollställd på samma gång och då hon försöker prata med honom så har hon svårt att få kontakt med honom. Det är alltid när han dricker alkohol som han blir på detta sätt. Hon vet inte vad han sysselsätter sig med på dagarna eftersom hon arbetar. Han hade ett jobb men han ville inte gå till jobbet. Han har tidigare tagit droger men hon har inte uppfattat att han gjort det den senaste tiden men eftersom hon inte vet vad han gör på dagarna när hon jobbar vet hon inte om han tar droger.

När han inte dricker är han ganska normal men väldigt paranoid. Han pratar ofta om att han tror att folk skulle komma efter och döda honom. Han har också uppfattat att han sett saker som inte finns och han har en gång när de bråkat med varandra sagt att hon hade som tio olika personligheter i sig och att hon var en demon. Han har också sagt att katterna var mordiska och lömska. Hon har försökt prata med honom om hans beteende och att han inte ska dricka alkohol men det blir alltid bråk mellan dem då.

Vad beträffar hennes eget mående med anledning av händelsen har Anna-Maria berättat följande. Hon hade en mycket nära relation med sin far. De hade kontakt flera gånger per dag genom telefonsamtal, sms och skype. Hon besökte honom vid födelsedagar, och storhelger och i övrigt när det passade för arbetet att vara ledig.

När hon ringt SOS tog det väldigt lång tid innan polisen kom till platsen. Efter att talat med polisen blev hon avsläppt vid Kalix sjukhus och fick prata med en sjuksköterska och sedan med en jourläkare. Väntetiden på sjukhuset blev lång och hon fick sitta ensam på ett rum och vänta. Hon fick med sig lugnande tabletter och en taxi körde henne till brodern i Luleå efter att de hämtat hundvalpen hos polisen i Kalix. Hon mådde väldigt dåligt och bodde kvar hos brodern och hans fru under flera månader. Hon sover dåligt och har mardrömmar. Hon har också gått ner kraftigt i vikt då hon har svårt att äta. Hon har varit sjukskriven och kommer vara det i vart fall till slutet av september. Hon har nu fått hjälp och går på samtalsterapi hos en psykolog. Psykologen har uttalat att hon har lider av post traumatisk stress vilket kan ta sig i uttryck att hon får flashbacks och minnesbilderna slår upp när hon minst anar det och hon kan då inte få dessa att försvinna. Framför allt ser hon sin pappa liggande i sängen. Hon har svårt att umgås med vänner och känner hela tiden stor otrygghet. När hela familjen är samlad vet hon att alla är trygga och då känner hon sig lugnare. Hon har också känt vissa skuldkänslor och tänkt att om hon vaknat i tid hade det aldrig hänt.

Av förhören med **Monica Jacobson, Rosanna Åhman och Andreas Åhman** har i huvudsak framkommit att Rosanna Åhman och Andreas Åhman haft en nära relation till Björn Jacobson att de växt upp med honom som en far. Det har också framkommit att de tagit händelsen mycket hårt och påverkats psykiskt av gärningen.

Jan-Erik Nilsson

Jan-Erik Nilsson har bekräftat de iakttagelser som noterats i brottsplatsundersökningen. Han har vidare uppgett att det var mycket trångt i passagen mellan väggen och sängen, enbart ca 50 cm bred passage, och att det inte fanns några tecken på tumult på golvet. Hans uppfattning är att hela händelsen utspelats i sängen. Den påse med ölburkar som var placerad vid väggen hade inte välts omkull utan alla ölburkar låg i påsen. Om det skulle ha förevarit något tumult på golvet hade ölburkarna varit utrullade på golvet. Han har inte kunnat uttala sig om det varit fråga om strid i sängen.

Johanna Loisel

Johanna Loisel har närmare gått igenom skadebilden och gjort vissa förtydliganden till den utvidgade rättsmedicinska undersökningen. I samband därmed har hon också förevisat bildmaterial som inte ingetts till tingsrätten. Bildmaterialet har förebringats bakom stängda dörrar. Av hennes uppgifter har framkommit att det varit fråga om massiva skador mot halsen. Offret har varit vid medvetande, i vart fall inledningsvis, då hon kunnat konstatera att offret tagit andetag. Det har funnits blod i lungorna. Skadorna mot mjukdelar kräver inte så mycket våld men skadorna mot skelettet och för att skära loss benbitar kräver mer kraft. Hon har vidare uppgett att med tanke på det omfattande våldet mot halsen så är det hennes professionella uppfattning att syftet varit att skilja huvudet från kroppen. Hon har kunnat urskilja ett mycket stort antal olika skador med olika riktningar, uppemot ett 50-tal, gjorda av eggvasst föremål, vilket också tyder på att det inte är fråga om ett ögonblicksverk.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

Dödsorsak

Genom den medicinska utredningen är det utrett att Björn Jacobson avlidit till följd yttre förblödning på grund av omfattande stick- och skärskador mot hans hals. Det är också utrett att gärningen skett någon gång under natten mellan den 27-28 maj 2014. Det är vidare klarlagt att Björn Jacobson företett flera skärskador på fingrarna och händerna som, enligt rättsläkaren Johanna Loisel, utan tvekan är att bedöma som avvärjningsskador. Tingsrätten finner det utrett att Björn Jacobson bragts om livet i sängen i sovrummet genom att någon person stuckit och skurit honom i halsen med ett eggvasst föremål.

Gärningsman

Tingsrätten har först att avgöra vem som är gärningsman.

Ville-Pekka Fisk har vare sig erkänt eller förnekat gärningen. Han har inte velat lämna några uppgifter alls vare sig under förundersökningen eller vid huvudförhandlingen.

Anna-Maria Jacobson har pekat ut Ville-Pekka Fisk som gärningsman oaktat hon inte sett själva gärningen. Hon har uppgett att hon inte hört något ljud som kunde uppfattas som bråk eller tumult av något slag eller som skulle kunna uppfattas som någon obehörig i lägenheten. Tingsrätten konstaterar därför inledningsvis att det vid tiden för gärningen kan uteslutas att någon annan än Björn Jacobson, Anna-Maria Jacobson och Ville-Pekka Fisk fanns i lägenheten.

Bevisningen knyter i flera avseende Ville-Pekka Fisk till gärningen. Anna-Maria Jacobson har tydligt beskrivit Ville-Pekka Fisks agerande under dagen och kvällen och även hans agerande när han kom ut från Björn Jacobsons sovrum på natten.

Tingsrätten har inte anledning att ifrågasätta hennes uppgifter utan menar att hennes iakttagelser kan läggas till grund för tingsrättens bedömning. Ville-Pekka Fisks agerande efter händelsen har också bekräftats genom den uppspelning av SOS-samtalet som åberopats av åklagaren. Ville-Pekka Fisk har uttalat att Björn Jacobson nu fanns i hans kropp och att Ville-Pekka inte fanns längre. Åklagaren har också åberopat ett brev som Ville-Pekka Fisk skrivit till Anna-Maria Jacobson där han tar på sig gärningen.

Vid en sammanvägning av det utredningsmaterial som lagts fram finner tingsrätten det ställt utom rimligt tvivel att Ville-Pekka Fisk bragt Björn Jacobson om livet på sätt som åklagaren påstått.

Uppsåt

Ville-Pekka Fisk har utövat ett mycket omfattande våld mot Björn Jacobson, koncentrerat mot Björn Jacobsons hals. Enligt rättsläkaren har huvudet i princip avlägsnats från kroppen. Tingsrätten delar det rättspsykiatriska utlåtandet att hans agerande vid gärningen men också efterbrottsbeteendet haft bisarra inslag och inte bär rationalitetens yttre kännetecken och att det inte gått att klarlägga Ville-Pekka Fisks överväganden och resonemang kring gärningen.

Vad beträffar Ville-Pekka Fisks uppsåt gör tingsrätten följande överväganden. Av Anna-Maria Jacobssons uppgifter har framkommit att Ville-Pekka Fisk förvisso betett sig konstigt under dagen och kvällen men hon har kunnat föra viss konversation med honom både muntligen och genom SMS. Varken hon, hennes far eller Ville-Pekka Fisks mor har inte reagerat på hans beteende så att det föranlett dem att kontakta sjukvården akut. Innan de lagt sig för natten har de packat inför avfärden dagen därpå och de har sagt god natt till varandra och till Björn. Tingsrätten menar att det således inte finns någonting som tyder på att han varit i bristande verklighetskontakt eller i en ”drömvärld” konstant under dagen eller kvällen. Även efter gärningen har Ville-Pekka Fisk agerat på ett sådant sätt att det

måste ha stått klart för honom vad han gjort. Han har varit noga med att stänga dörren till sovrummet och inte varit villig att släppa in Anna-Maria Jacobsson till sovrummet. Han har uttalat att det inte var någon fara med Björn Jacobsson och att Björn Jacobsson mådde bra, allt i avsikt att lugna Anna-Maria Jacobsson. Han har också lagt en madrass över offret efter gärningen, så som att dölja gärningen. Detta agerande, menar tingsrätten, visar att Ville-Pekka Fisk haft insikt om vad han gjort. Tingsrätten menar också att det inte framkommit någonting i den rättspsykiatriska undersökningen som klart tyder på att Ville-Pekka Fisk saknat förmåga att inse konsekvenserna av sitt handlande oaktat han har symtom som tyder på bristande verklighetskontakt och hallucinationer. Tingsrätten finner därför inte anledning att dra någon annan slutsats än att Ville-Pekka Fisk hade avsikt, dvs. direkt uppsåt, att döda Björn Jacobson.

Rubricering

Den som berövar annan livet ska enligt 3 kap 1 § brottsbalken (paragrafens lydelse vid tiden för gärningen) dömas för mord till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Är brottet med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller eljest att anse som mindre grovt ska brottet rubriceras som dråp och straffet bestämmas till fängelse, lägst sex och högst tio år.

Utgångspunkten vid bedömningen är enligt Högsta domstolen (se NJA 2013 s 376), att den som gör sig skyldig till uppsåtligt dödande ska dömas för mord.

Omständigheter som talar för att bedöma brottet som mindre grovt är bland annat att gärningsmomentet inte varit alltför långvarigt och att döden sannolikt inträtt kort tid efter själva angreppet. Det har således inte varit fråga om ett allt för utdraget lidande. Tingsrätten finner inte heller det visat att Ville-Pekka Fisk planerat dådet någon längre tid.

Omständigheter som talar för att inte bedöma brottet som mindre grovt är å andra sidan att det varit fråga om ett mycket omfattande våld som varit koncentrerat till halsen, att Ville-Pekka Fisk varit medveten om att hans handlande utgjorde ett dödligt våld, att Björn Jacobson försökt värja sig mot angreppet trots att han varit helt skyddslös. Angreppet har inte heller förorsakats av någon provokation eller annat angrepp från Björn Jacobson sida, vilket tingsrätten menar är styrkt av vad som framkommit av Anna-Maria Jacobsons och Jan-Erik Nilsson uppgifter. Anna-Maria Jacobson har inte hört något bråk utan snarare vittnat om en tystnad. Jan-Erik Nilsson har berättat om att det inte fanns något som tydde på bråk eller tumult på golvet men han kunde i och för sig inte utesluta att det förevarit visst tumult i sängen.

Tingsrätten menar att det står klart att Ville-Pekka Fisk inte befunnit sig i någon trängd situation därtill har angreppet begåtts i Björn Jacobsons hem, i hans säng när han hade gått och lagt sig för natten, av en person som var honom närstående. Sammantaget menar tingsrätten att dessa omständigheter är försvårande och tingsrätten finner att Ville-Pekka Fisks handlande ska bedömas som mord.

Påföljdsfrågan

Av belastningsregistret framgår att Ville-Pekka Fisk dömdes för misshandel av Hudiksvalls tingsrätt den 13 april 2010 till dagsböter. Han har även lagfört genom strafföreläggande den 6 februari 2008 för ringa narkotikabrott.

Av den rättspsykiatriska utredningen framgår att Ville-Pekka Fisk har begått den åtalade gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning, att Ville-Pekka Fisk lider av en allvarlig psykisk störning, att Ville-Pekka Fisk till följd av sitt psykiska tillstånd och personlig förhållanden i övrigt har behov av rättspsykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång, att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna Ville-Pekka Fisk till rättspsykiatrisk vård

enligt 31 kapitlet 3 § brottsbalken, att det till följd av den psykiska störningen finns risk för återfall i brottslighet av allvarligt slag.

Det har inte framkommit något som talar emot den bedömning som det rättspsykiatriska teamet gjort. Då brottet har begåtts under påverkan av en allvarlig psykisk störning gäller som huvudprincip att domstolen ska döma till en annan påföljd än fängelse. Då vårdbehovet är stort ska huvudprincipen vara gällande oaktat det höga straffvärde gärningen har.

Som framkommit ovan är bedömningen att Ville-Pekka Fisk alltjämt lider av en allvarlig psykisk störning och att han är i behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång. Förutsättningar Ville-Pekka Fisk till rättspsykiatrisk vård föreligger sålunda. Det är uppenbart att en sådan påföljd är den mest adekvata för Ville-Pekka Fisk. Då brottet begicks under påverkan av en allvarlig psykisk störning och det till följd av störningen föreligger en hög risk för återfall i allvarlig brottslighet, ska vården förenas med särskild utskrivningsprövning enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Sammanfattningsvis ska alltså påföljden för Ville-Pekka Fisk bestämmas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Häktningsfrågan

För mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två Ville-Pekka Fisk ska därför kvarbli i häkte på sätt som anges i domslutet.

Beslagsfrågan

Förverkandeyrkandet avseende beslaget av kniv ska bifallas.

Skadeståndsfrågan

Skadeståndsyrkandena är medgivna och ska därför bifallas.

Brottsofferfonden

Eftersom fängelse ingår i straffskalan ska Ville-Pekka Fisk åläggas att utge avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Sekretessfrågan

Skäl för fortsatt sekretess föreligger.

Försvarar- och målsägandebiträdeskostnader

Det yrkade arvodet från den offentlige försvararen och målsägandebiträdet får anses skäligt. Vad avser försvarets yrkande för tidsspillan och utlägg finner tingsrätten inte skäl att bevilja yrkad ersättning avseende felaktig inställelse i Haparanda istället för Kalix dag för fortsatt huvudförhandling enär det klart framgår av kallelsen på vilken plats förhandlingen skulle vara. Det skäl som Jens Arnhof angett för missförståndet, en uppgift från en polisman, kan inte beaktas.

Kostnaderna får stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (Dv 400)

Överklagande ställs till Hovrätten för Övre Norrland och ges in till tingsrätten **senast den 9 december 2014**. Prövningstillstånd krävs inte.

Agneta Karlsson

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se aktbil

HAPARANDA TINGSRÄTT **AVRÄKNINGSUNDERLAG**

2014-11-18
Haparanda

Mål nr: B 399-14

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19890703-9013	Datum för dom/beslut 2014-11-18
Efternamn Fisk	Förnamn Ville-Pekka

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad	**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**
2014-05-28	

Särskild anteckning

☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

____

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE – DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller

2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

DV 400 • 2014-01 • Producerat av Domstolsverket

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.